

F. t. l. om ændr. i forsorgslovens § 257 vedr. talelidende.

hænge af de erfaringer, der indhøstes under nyordningen, og de foreliggende praktiske muligheder med hensyn til fremskaffelse af egnede lokaler.

Om de nærmere bestemmelser i forsorgslovens § 257 i den foreslåede nye affattelse bemærkes følgende:

Til stk. 1. Efter den nugældende bestemmelse i forsorgslovens § 257, stk. 1, drager det sociale udvalg i trangstilfælde, når det modtager henvendelse om at tage sig af en talelidende, omsorg for, at det ved lægeundersøgelse afgøres, om pågældende tiltrænger behandling for lidelsen, og skal i så fald foretage henvendelse til statens institut for talelidende.

Udover denne indberetningsregel findes i § 63, stk. 1 og 2, i lov om folkeforsikring, jfr. bekendtgørelse nr. 218 af 11. juli 1953, regler om indberetning til invalideforsikringsretten fra læger og skoler af personer med lidelser, der skønnes at have medført eller ville medføre en væsentlig og ikke blot forbigående nedsættelse af erhvervsevnen.

Da statens institutter for talelidende efter lovforslaget i endnu højere grad end nu bliver det centrale led i talebehandlingen, er det nødvendigt, at indberetningerne *sammles* hos taleinstitutterne; endvidere må indberetningsvæsenet tilrettelægges tilstrækkeligt smidigt efter de skiftende tiders behov, så man til enhver tid kan drage nytte af de myndigheder og enkeltpersoner, der under deres arbejde kommer i forbindelse med talelidende, og derved skabe mulighed for den tidligste og mest effektive behandling af talelidelserne. F. eks. har det nu vist sig, at en række talelidelser effektivt kan behandles, medens børnene er små og under deres ophold i børnehave, og kommissionen har derfor foreslået indberetningspligt for børnehavedere.

Den nuværende bestemmelse i § 257, stk. 1, der ud fra disse synspunkter er for snæver, foreslås derfor erstattet af en bemyndigelse for socialministeren til at fastsætte reglerne for indberetning af talelidelser til statens institutter for talelidende efter forudgående forhandling med henholdsvis indenrigsministeren og undervisningsministeren for så vidt angår indberetninger fra sundhedsvæsenets og skolevæsenets område.

Samtidigt foreslås den nuværende bestemmelse i forsorgslovens § 257, stk. 3, hvorefter det sociale udvalg, forinden det træder til, skal have indhentet en udtalelse fra invalideforsikringsretten, ophævet, da retten ifølge praksis kun yder hjælp for ganske få grupper af talelidende. Statens institutter for talelidende vil fremtidig for invalideforsikrings-

retten forelægge sådanne tilfælde, der falder ind under gruppen af talelidelser, hvor retten ifølge praksis betaler for behandlingen.

Til stk. 2. Bestemmelsen omfatter *alene* udgifterne i anledning af undervisning af talelidende udenfor et statsinstitut for talelidende. I tilfælde af ophold på taleinstitut gælder som hidtil de almindelige regler i forsorgslovens §§ 66 og 69. Det samme gælder med hensyn til udgifter ved indkvartering udenfor taleinstitut i forbindelse med ambulante behandling, hvor sådan indkvartering undtagelsesvis måtte være påkrævet. I så fald anvendes forsorgslovens regler om kontrolleret familiepleje.

For at undgå at patienter, der bor længere fra behandlingsstedet, bliver ugunstigt stillet, og i betragtning af at staten aflastes for udgifter gennem den udvidede ambulante behandling, foreslås det, at staten også dækker udgifterne til nødvendig befordring til og fra undervisningsstedet efter samme regler som selve undervisningsudgiften. Heraf følger, at de patienter, der behandles *ambulant på et taleinstitut*, eller som indkaldes af vedkommende institut til kontrol med en tidligere iværksat talebehandling, herunder protesebehandling og tandregulering i forbindelse hermed — i modsætning til nu — fremtidig også bør have nødvendige befordringsudgifter dækket af staten uden hensyn til trang.

Til stk. 3. Statens overtagelse af udgifterne ved den ambulante talebehandling forudsætter navnlig, at der af socialministeriet fastsættes nærmere bestemmelser om kontrollen og tilsynet med denne behandling. Tilsynet forudsættes at ligge hos statens institut for talelidende. Bl. a. for at tilsynet skal kunne vedligeholde direkte kontakt med talelærerne, og disse omvendt skal have nem adgang til at opnå forbindelse med et taleinstitut, er det nødvendigt, at den nuværende ordning med et hovedinstitut i Hellerup med en underafdeling i Århus ændres således, at der fremtidig bliver *fuldt selvstændige institutter* med hvert sit opland.

Nyordningen forudsætter tillige, at der i overensstemmelse med de af kommissionen stillede forslag fastsættes nye regler for uddannelse af talelærere med det formål at gøre uddannelsen mere effektiv og at stimulere tilgangen af talelærere derved, at staten afholder udgifterne ved *selve undervisningen*.

Ved gennemførelsen af nyordningen for så vidt angår børn i skolealderen foreslås det, at socialministeriet forinden forhandler med undervisningsministeriet, idet man her bevæger sig i et grænseområde mellem de to ministerier, hvor social-